

REPUBLIKA SLOVENIJA

STATISTIČNI URAD REPUBLIKE SLOVENIJE

S U R S
7 0
L E T

Številka: -
Datum: 11.9.2014

ZAPISNIK

Tema sestanka: Metodološki svet – 15. seja

Zapisal/-a: Tatjana Novak

Kraj sestanka: SURS, Litostrojska cesta 54, Ljubljana

Datum in ura: 11. 9. 2014 od 9:00 do 11:40

Navzoči (člani sveta): doc. dr. Rok Blagus, prof. dr. Valentin Bucik, prof. dr. Lea Bregar, prof. dr. Katarina Košmelj, prof. dr. Sašo Polanec, prof. dr. Vasja Vehovar, Tomaž Smrekar, Tatjana Novak

Odsotni (člani sveta): mag. Karmen Hren in prof. dr. Matjaž Omladič

Drugi navzoči: mag. Tanja Frank (ZPIZ), Metka Zaletel (NIJZ), Mag. Marijan Širaj (AJPES), Mojca Suvorov, Mojca Žitnik, Teja Rutar, Marta Arnež, Erika Žnidaršič, Martina Stare, Rihard Tomaž Inglič, Brigita Vrabič-Kek, Darja Šter, Tina Steenvoorden, Andrejka Smukavec, Nino Zajc, Ana Božič, Eva Belak, Mojca Noč Razinger (Vsi SURS)

Zapisnik prejmejo: vsi vabljeni, kolegij GD

Dnevni red:

1. Anketa o porabi energije v gospodinjstvih - prehod na izključno telefonsko zbiranje podatkov – Teja Rutar
2. Raziskovanje o življenjskih pogojih - poraba dobrin iz lastne proizvodnje – Martina Stare
3. Statistično raziskovanje o razvezah zakonskih zvez - prehod na elektronsko poročanje – Darja Šter

Povzetek razprave in sklepi:

K 1 Anketa o porabi energije v gospodinjstvih - prehod na izključno telefonsko zbiranje podatkov

Povzetek: Anketa o porabi energije in goriv v gospodinjstvih se izvaja od leta 1997. Pred letom 2010 so bili anketni podatki zbrani s terenskim zbiranjem podatkov. Leta 2010 je bila raziskava sofinancirana delno tudi s strani Eurostata. V letu 2010 smo se odločili za kombiniran način zbiranja podatkov (kombinacija telefon in teren). V telefonski vzorec je bilo zbranih 3986 oseb, stopnja odgovora je bila 55,16 % medtem ko je bilo v terenski vzorec zbranih 2014 oseb, stopnja odgovora je bila 86,64 %. Na podatkih iz leta 2010 je bila izvedena analiza odgovora po posameznih spremenljivkah, glede na vrsto zbiranja podatkov. Analiza vzorca je pokazala, da je bilo na telefonu manj novih zgradb (od leta 1981 naprej), manj stanovanj z daljinskim ogrevanjem in več tistih s centralnim ogrevanjem, več enot je bilo v manjših naseljih večja mesta pa so bila slabše zastopana,

podcenjena pa je bila osrednjeslovenska regija in stopnja urbanizacije. Pri odgovorih so se razlike med telefonom in terenom na podlagi znanih populacijskih vrednosti, odpravile s kalibriranjem. Pri nekaterih spremenljivkah so se pokazale statistično značilne razlike med telefonskim in terenskim vzorcem (Pri porabi energentov, velikosti gospodinjstva, varčnih, cevastih žarnicah, zmrzovalnih skrinjah in omarah, pralno-sušilnih strojih, televizijah, osebnih računalnikih in avtomobilih in ostalih). Pri preverjanju razlik med telefonom in anketo pa statistično značilnih razlik ni bilo. Glede na rezultate analize in dejstvo, da se podatki pridobljeni z anketo dodatno še modelirajo in kalibrirajo, je bila sprejeta odločitev, da se v letu 2015 anketa izvede samo s telefonskim načinom zbiranja podatkov. S tem se bi stroški raziskovanj znižali za več kot polovico. Da se bo dosegla podobna stopnja odgovora kot leta 2010, bo SURS povečal nabor anketiranih stanovanj.

Razprava: Člani metodološkega sveta pozdravljajo odločitev, da se na SURS-u razmišlja o nižanju stroškov raziskovanj. Člani pozdravljajo tudi pripravo analize, ki pa bi morala vključevati tudi analizo večjega števila spremenljivk. Hkrati člani opozarjajo, da je potrebno pri raziskovanju APEGG razmisliti o večji uporabi administrativnih virov. Poleg tega člani sveta spodbujajo razvoj in uporabo panelov ter spletnih anket za podobna raziskovanja, vendar bi moral SURS pred prehodom na kakršno koli spremembo le to temeljito testirati. Povečanje vzorca je v primeru prehoda na izključno telefonsko zbiranje podatkov nujna, SURS pa bi moral razmisliti o tem kakšna velikost vzorca bi ustrezala za dosego podobne stopnje odgovora kot pri raziskovanju leta 2010. V predlogu namreč ni omenjeno ali se predvidena velikost vzorca 7000 stanovanj navezuje na bruto ali neto velikost vzorca. V kolikor se navezuje na bruto vzorec, to pomeni, da bi dobili po predhodni uparitvi s telefonskim imenikom okoli 1500 odgovorov. Kljub rezultatom analize člani metodološkega sveta poudarjajo, da se mora SURS zavedati, da se z ukinitvijo terenskega zbiranja podatkov pri raziskovanju APEGG tvega pri kakovosti podatkov.

Sklep: Metodološki svet se je seznanil s predlogom za prehod na izključno telefonski način zbiranja podatkov. Metodološki svet predlaga, da se preuči vpliv na kakovost podatkov o prehodu na izključno telefonsko zbiranje podatkov, SURS naj preuči možnosti o uporabi administrativnih virov, vključitve spletne ankete kot načina zbiranja podatkov za naslednje raziskovanje ter na podlagi analiz določi bruto in neto velikost telefonskega vzorca.

K 2 Raziskovanje o življenjskih pogojih - poraba dobrin iz lastne proizvodnje

Povzetek: Podatke za Raziskovanje o dohodkih in življenjskih pogojih (SILC) zbiramo s telefonskim in terenskim načinom zbiranja podatkov. V letu 2014 je bila opravljena analiza podatkov o lastni proizvodnji, poleg tega so se nosilci raziskovanja pogovarjali tudi z anketarji (telefonskimi in terenskimi) ter ugotovili, da zbrani podatki niso kakovostni, saj anketiranci pripovedujejo zgolj ocene lastne proizvodnje. Z analizo smo ugotovili, da je v Sloveniji delež lastne proizvodnje v dohodku relativno nizek, če pa bi pri izračunu lastne proizvodnje odšteli tudi stroške lastne proizvodnje, bi bil le ta delež še nižji. Razlika v stopnji tveganja revščine med obema konceptoma dohodka je minimalna. SURS mora zagotoviti podatek o vrednosti lastne proizvodnje. Ker lastna proizvodnja obsega tako pridelke iz vrta, sadovnjaka, kmetije in druge pridelke moramo postaviti več vprašanj, zato SURS predlaga spremembe pri vprašalniku (glej gradivo). Na podlagi teh podatkov ter podatkov iz raziskovanja APG bomo vrednost lastne proizvodnje imputirali, pri tem pa bomo upoštevali tudi stroške lastne proizvodnje. APG bo tako postal referenčno raziskovanje. S predlaganim načinom spraševanja bomo znatno zmanjšali število vprašanj glede porabe iz lastne proizvodnje.

Razprava: Metodološki svet je pohvalil predlog predlagane spremembe vprašalnika kajti s tem bomo najbolj razbremenili poročevalske enote, anketarje ter tako pomembno vplivali tudi na kakovost zbranih podatkov.

Sklep: Metodološki svet podpira predlagano spremembo vprašalnika.

K 3 Statistično raziskovanje o razvezah zakonskih zvez - prehod na elektronsko poročanje

Povzetek: Namen statističnega raziskovanja je zbiranje podatkov o zakonskih razvezah. Poročevalska enota za to raziskovanje so okrožna sodišča. Podatki se poročajo preko papirnih vprašalnikov. V letu 2011 je bila izvedena racionalizacija vsebine vprašalnika, tako so na vprašalniku ostali samo tisti podatki, ki jih ne moremo zagotoviti iz drugih virov. Ker hočemo vprašalnik čim bolj poenostaviti, smo se odločili da meseca septembra 2014 začnemo s pilotnim elektronskim poročanjem, ki bo trajalo do konca leta 2014. V pilotno raziskovanje je vključeno eno sodišče (okrožno sodišče v Kranju), ki bo podatke do konca leta poročalo prek spletnega vprašalnika. V okviru pilotnega raziskovanja je SURS naredil delovni načrt prehoda na spletno poročanje vseh slovenskih okrožnih sodišč z začetkom leta 2015. Metodološka sprememba, ki se bo uvedla z letom 2015, se nanaša na vzdrževanost otrok iz zakonske zveze, ki se razvezuje. Sodišča o dodelitvi vzdrževanih otrok odločajo izključno samo o mladoletnih otrocih, tako da se bo pri vprašanju dodelitve vzdrževanih otrok, dodalo pojasnilo da sprašujemo po otrocih izključno do 18 leta starosti.

Razprava: Metodološki svet je pozdravil odločitev SURS-a na prehod na elektronsko poročanje z namenom racionalizacije stroškov in razbremenitve poročevalskih enot. Ustrezno je potrebno opozoriti javnosti na metodološke spremembe pri raziskovanju (pri objavi podatkov).

Naslednja seja Metodološkega sveta bo 9. oktobra 2014.